

**A Győr-Moson-Sopron Megyei Közgyűlés Elnökének
e l ő t e r j e s z t é s e
Győr-Moson-Sopron Megye Klímastratégiájának elfogadása
tárgyában**

Tisztelt Közgyűlés!

Magyarország Kormánya célul tűzte ki az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, a kockázatmegelőzés és kockázatkezelés előmozdítását, továbbá a környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítását. Ezért a Kormány felhívást tett közzé a klímaváltozáshoz történő hatékony alkalmazkodás társadalmi feltételeinek megteremtése érdekében a megyei önkormányzatok, központi költségvetési szervek, civil szervezetek részére.

A KEHOP -1.2.0 felhívásra a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat is benyújtotta pályázatát, mely támogatói döntésben részesült.

A projekt keretében megyei klímastratégiát kell kidolgozni és 2017. december 31-ig a megyei közgyűlés által elfogadni. A klímaváltozás mérséklésével, az ahhoz történő alkalmazkodással kapcsolatos tudásmegosztás érdekében pedig megyei éghajlatváltozási platformot kell létrehozni és működtetni.

A projekt 2018. március 31. napjával zárul.

A megyei Éghajlatváltozási Platform 2017. szeptember 22-én 15 taggal megalakult.

Október hónapban elkészült a Győr-Moson-Sopron Megye Klímastratégiája című dokumentum (v1) egyeztetési változata, melynek társadalmazását azonnal megkezdjük. Az anyagot előírás szerint véleményezésre megküldtük a Klímabarát Települések Szövetsége részére is. A KBTSZ a megküldött dokumentumot jóváhagyta, néhány észrevétel mellett.

Győr-Moson-Sopron megye klímastratégiája és a megyei ÜHG leltár a Klímabarát Települések Szövetsége és a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet Nemzeti Alkalmazkodási Központ módszertani útmutatója alapján készült. Megyei szinten jelen tanulmány az első klímastratégia és korábban a megyének üvegházgáz (ÜHG) leltár sem állt rendelkezésére.

A megye kibocsátási értékei

Az elkészített ÜHG leltár alapján a végső kibocsátás nagysága CO₂ egyenértékre számítva 2.488.974,35 tonna CO₂. A legnagyobb kibocsátás az energiafogyasztásból ered, azon belül a földgázhasználathoz köthető a magasabb CO₂ kibocsátási érték. A nagyipari kibocsátók is elsősorban földgáz és villamos energiaforrást használnak. A megyében az ÜHG kibocsátás szempontjából jelentősnek tekinthető a közlekedésből származó kibocsátás nagysága, azonban a mezőgazdasági tevékenységből és a hulladékokból származó értékek már nem számottevők. A megyében az erdők mérete 80,7 ezer ha, melyek 127 506 t ÜHG elnyelésére alkalmasak.

Az éghajlatváltozással leginkább érintett tényezők

Győr-Moson-Sopron megye klímastratégiája a megye általános állapotértékelése mellett az éghajlatváltozással kapcsolatos helyzetértékelésére épül. Az elemzés az alábbi, éghajlatváltozás által okozott veszélyeket és a hatásokat azonosította:

Hőhullámok okozta egészségügyi problémák veszélye: A hőhullámos napok gyakoriságának és többelthőmérséklet változásának együttes hőösszeg-növelő hatása a halálozások számának növekedését okozza. Győr-Moson-Sopron megye érintettsége sokkal kedvezőbb az országos átlagnál, elsősorban a hőhullámos napok alacsonyabb hőmérséklettöbbletének köszönhetően. A megyén belül tapasztalható különbségek szintén a klimatikus viszonyokkal függnek össze, de a megye teljes területén a hőhullámok erősségének enyhe növekedése várható.

A viharok okozta épületkárok veszélye: A viharokkal szemben a megye lakóépületeinek többsége védett, ugyanakkor a falvakban, kisvárosokban nagyobb arányban megtalálható, 1990 előtt épült, felújítatlan családi házak a szélkárja jóval érzékenyebbek. Összességében a megye lakóépületeinek viharok általi veszélyeztetettsége az országos átlagnál kedvezőbb.

Természeti értékek veszélyeztetettsége: Győr-Moson-Sopron megye természeti értékeinek veszélyeztetettsége magas. Az elvégzett klímamodellezések alapján több kiemelten veszélyeztetett területet lehet lehatárolni Jánossomorja és Nemeskér környezetében, valamint Sokorópátka környezetében is találhatóak veszélyeztetett élőhelyek.

Villámárvíz veszélyeztetettség: A klímaváltozás következményként várhatóan megnő az extrém időjárási jelenségek gyakorisága és intenzitása. A lokálisan jelentkező, hirtelen lezúduló, 30 mm/nap intenzitást meghaladó csapadékesemények ún. villámárvíz kialakulásához vezethetnek. E tekintetben a megye északi területei nem, a nyugati és délkeleti területek, a Soproni- és a Kőszegi-hegység, valamint a Bakony lejtőin elterülő települések viszont jelentősen veszélyeztetettek. A fokozottan veszélyeztetett települések a megye délkeleti, hegységekkel borított területén találhatóak, azon belül a hegylábaknál fekszenek.

Aszály veszélyeztetettség: Az elvégzett modellszámítások alapján Győr-Moson-Sopron megye országos viszonylatban aszályveszélyeztetettség szempontjából a kevésbé sérülékeny megyék közé tartozik, csupán a megye déli részén találhatóak mérsékeltén sérülékeny területek.

Ivóvízbázisok veszélyeztetettség: A megyén belül többségben vannak a porózus vízádóra települt vízbázisok, melyek közül a sekély mélységűek (<30m) a nagyon érzékeny kategóriába tartoznak. Az ennél mélyebb, porózus vízádóra települt vízbázisok érzékenysége mérsékelt, vagy minimális. Elsősorban a Duna mentén találhatóak parti szűrős vízbázisok, amelyek az érzékeny kategóriába tartoznak.

Erdők sérülékenysége: Győr-Moson-Sopron megye erdős területei országos összehasonlításban a közepesen érzékeny kategóriába esnek. A legkedvezőbb helyzetben a nyugati, az északi és a délkeleti erdős területei vannak, míg a megye középső területe, Beled és Csorna környezete kedvezőtlenebb helyzetben van.

Turizmus veszélyeztetettség: Győr-Moson-Sopron megye turisztikai veszélyeztetettsége az országos átlag alatti, elsősorban a mérsékelt éghajlati kitettség miatt. A turisztikai kínálati elemek közül a télisport, vízparti és hegyvidéki turizmus jelentősebben veszélyeztetett, de a nem-motorizált extrém sportok, a városlátogató turizmus és természetjárás csak mérsékelt veszélyeztetettséggel jellemezhető.

Célkitűzések

A stratégia feltárja a klímaváltozás hatására új megközelítést igénylő problémákat és azonosítja az ezekhez kapcsolódó feladatokat. A stratégia, összhangban a megyében megfogalmazott egyéb stratégiákkal és cselekvési tervekkel, a SWOT és problémafa módszertan alkalmazásával az erősségekre, lehetőségekre, gyengeségekre, veszélyekre és problémákra támaszkodva határozza meg a megye jövőbeni céljait és feladatait. A célok eléréséhez valamennyi

tématerületen belül intézkedési feladatokat határoztunk meg (amelyeket az 5. fejezet vonatkozó részfejezetei ismertetnek).

Mitigációs célkitűzések

Az üvegházhatású gázok hatásainak enyhítésére elsősorban az ÜHG leltárral felmért kibocsátási értékek csökkentése a cél; e folyamat során 2030-ra a jelenleg feltárt CO₂ kibocsátás nagysága 2.115.400 tonnára csökken, míg 2050-re ez az érték várhatóan 1 617 700 tonna lesz. A tervezett csökkentéseket a következő mitigációs részcélokkal tervezi elérni a megye:

1. Közlekedés ÜHG kibocsátásának csökkenése.
2. Épületek energia-felhasználásának csökkenése .
3. Megújuló energia részarányának növelése az energiatermelésben.

Adaptációs (alkalmazkodási) célkitűzések

1. Az ár- és belvizek előtéseitől védett területek arányának növelése.
2. A vízkészletek megtartásával (vízvisszatartás, -tározás) érintett területek arányának növelése.
3. A globális klímaváltozás okozta humán-egészségügyi terhelés mérséklésébe bevont lakosság számának növelése.
4. Városok klímatudatos fejlesztése.

Megye specifikus adaptációs célok

1. A turisztikai szempontból kiemelkedően fontos vizes élőhelyek megőrzése.
2. A klímaváltozás okozta problémákhoz való alkalmazkodás megteremtése a megye turisztikailag fontos területein.
3. Az éghajlati feltételek várható jövőbeli alakulására vonatkozóan az egyedi (tájspecifikus) mezőgazdasági termeléshez szükséges feltételek megőrzése.

Szemléletformálási célkitűzések

1. A megyei helyzetelemzés által feltárt klímatudatos fogyasztói szokások hiányának csökkentését szolgáló megoldások – aktuális állapothoz képest a környezet állapotának megóvását szolgáló fogyasztói magatartás ismertségének növelése, a megyei lakosság elérésével.
2. A megyei helyzetelemzés által feltárt klímatudatos fogyasztói szokások hiányának csökkentését szolgáló megoldások – aktuális állapothoz képest a környezet állapotának megóvását szolgáló fogyasztói magatartás megismertetése (kiemelt célcsoportként) a megyei általános és középiskolás diákok valamint a megyei fiatal, fiatal felnőtt korosztály (14- 25 éves) elérésével.
3. A megyei ÜHG kibocsátás csökkentésére irányuló megoldások népszerűsítése a megyében élő lakosság elérésével.
4. Helyi értékek klímatudatos megőrzésére irányuló védelmi megoldások és intézkedések ismertségének növelése a megyei lakosság elérésével.

Megye specifikus szemléletformálási cél

1. 2030-ig a megyében növekszik a klímatudatos környezetvédelmi beavatkozások száma; a klímatudatos beavatkozások alapvető részese a mindennapi és gazdasági életnek.

Mindezek együttesen szolgálják a megye klímavédelmi jövőképét, azon cél elérése érdekében, hogy:

„Győr-Moson-Sopron megye 2030-ra az éghajlatváltozás hatásaira proaktívan reagáló, klímatudatos humán tőkével, innovatív gazdasággal, természeti erőforrásaival - fenntartható módon gazdálkodó megyeként működik.”

A klímastratégiát a megyei Éghajlatváltozási Platform a november 29-ei ülésén megtárgyalta és elfogadta.

A vállalkozások részére december 11-én tartunk workshopot, az ott megfogalmazott javaslatok még kiegészítésként bekerülhetnek a közgyűlés által elfogadandó végleges klímastratégiába.

A Győr-Moson-Sopron Megye Klímastratégiája 2.0 változata tanulmányozható a www.gymsmo.hu megyei önkormányzat honlapján.

Tisztelt Közgyűlés!

Kérem az előterjesztés megtárgyalását, és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése

- 1. elfogadja a „Győr-Moson-Sopron Megye Klímastratégiája” című dokumentum 2.0 változatát;**
- 2. megbízza elnökét, hogy az elfogadott „Győr-Moson-Sopron Megye Klímastratégiája” 2.0 változatot haladéktalanul továbbítsa a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) részére;**
- 3. megbízza elnökét, hogy a „Győr-Moson-Sopron Megye Klímastratégiája” 2.0 változat című dokumentumot a megyei önkormányzat honlapján tegye közzé.**

**Határidő: 1. pont esetében: 2017. december 15.
2.-3.pont esetében: 2017. december 31.**

Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Győr, 2017. december 1.

Németh Zoltán

Törvényességi szempontból vizsgálta:

megyei jegyző

aljegyző

Az előterjesztést készítette:

Területfejlesztési és Területrendezési Iroda

